

فهرست آثار ابن سینا

از: کامران فانی

- است: شرح حرف اللام، ص ۳۲-۲۲، شرح اثولوجیا، ص ۷۴-۳۵.
- کتاب المباحثات، ص ۱۱۹-۲۳۹، رسائل خاصة، ص ۲۴۰-۲۴۶.
۸. الاشارات، مع شرح خواجه نصیرالدین الطوسي، مصر، ۱۲۸۲ق، ۴۷۴ص.
۹. الاشارات والتبيهات. اعتنى بطبعه و تصحیحه و ترجمه الى الفرنسيه يعقوب فرجه، لیدن، بریل، ۱۸۹۲، ۲۲۴ص.
۱۰. الاشارات . مع شرح نصیرالدین الطوسي و فخرالدین الرازی. قاهره، مطبعة الخبره، ۱۳۲۵ق، ۲ج.
۱۱. الاشارات والتبيهات، مع الشرح للمحقق نصیرالدین الطوسي و شرح الشرح للعلامة قطب الدین الرازی. تهران، مطبعة الحیدری و مؤسسة النصر، ۱۳۷۷-۱۳۷۹، ۳ج.
۱۲. التبيهات والاشارات [کذا] و لباب الاشارات فخرالدین رازی، به اهتمام محمود شهابی، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۳۹، ۲۶۸ص.
۱۳. الاشارات والتبيهات . مع شرح نصیرالدین الطوسي. بتحقيق سليمان دنيا. القاهره، دارالعارف، ۱۹۵۷-۱۹۶۰، ۴ج.
۱۴. رسالة الأضحوية. حققها سليمان دنيا. القاهره، دارالفکر العربي، ۱۳۶۸ق = ۱۹۴۹، ۱۲۷ص.
۱۵. البرهان من كتاب الشفاء. حققه عبد الرحمن بدوى. القاهرة، مكتبة النهضة المصرية، ۱۹۵۴، ۲۶۲ص.
۱۶. التعليقات. حققه و قدم له عبد الرحمن بدوى. القاهرة، الهيئة المصرية العامة للكتاب، ۱۹۷۳، ۱۹۹ص.
۱۷. تفسير سورة التوحيد والفقوق والناس. تهران، ۱۳۳۲، ۱۰۰ص.
۱۸. تفسير فواتح السور. ضمن کتوز الفوائد ملاعی ساعلى کیوان قزوینی، تهران، ۱۳۰۸ق، ص ۱۵۶-۱۶۲.
۱۹. حی بن یقطان. تحقيق و تعلیق احمد امین. القاهرة، دارالعارف، ۱۳۵۹، ۱۳۲ص. [ضمن جامع البدایع و اربع رسائل و جز آن هم چاپ شده]
۲۰. الحدود. حققه و ترجمته و علقت عليه امیله ماریه جواشون. قاهره، معهدالعلمی الفرنسي، ۱۹۶۳، ۴۹ص.
۲۱. تسع رسائل فی الحکمة والطیعیات. قسطنطینیه، مطبعة الجواب، ۱۲۹۸ق. ۱۳۱ص [شامل: الطیعیات من عيون الحکمة، فی الاجرام العلویه، فی القوی الانسانیه و ادراکاتها، فی معانی العروف الھجاییه، فی العهد، فی علم الاحقاق، قصہ سلامان و ابسال] چاپ دیگر در ۱۳۱۸ق در بمیتی.

حجۃ الحق، شیخ الرئیس، حسین بن عبدالله بن سینا، فیلسوف و پزشک بزرگ ایرانی و از مفاخر جهان اسلام در سال ۳۷۰ هجری قمری برابر با سال ۲۵۹ هجری شمسی و ۹۸۰ میلادی متولد شد. امسال درست هزار سال از تولد او می گذرد و بدین مناسبت قرار است جشن هزاره ابن سینا در سراسر جهان برگزار شود و این بزرگداشت بیش از همه بر عهده ماست چرا که یاد او همواره به صورت داستانهای افسانه‌ای و عامیانه در دل توده مردم زنده بوده است و فروغ دانش او دستکم در اجاق مدرسه‌های طلبگی ما هرگز خاموش نشده است.

سی سال پیش، جشن هزاره ابن سینا (و آن بار با احتساب تولد او به سیال قمری) با رونق و شکوه بسیار برگزار شد، بسیاری از آثار ابن سینا به چاپ رسید (از جمله تقریباً تمام آثار فارسی او) و انتشار چاپ کامل و منقح کتاب عظیم الشأن شفا آغاز گردید (در مصر) و دو کتاب‌شناسی مهم درباره ابن سینا تدوین شد. یکی «فهرست نسخه‌های مصنفات ابن سینا» تألیف دکتر یحیی مهدوی و دیگر «مؤلفات ابن سینا» تألیف استاد قتوانی. در سی سال اخیر بسیاری از آثار چاپ نشده (یا چاپ منقح نشده) ابن سینا منتشر شده است و تدوین یک کتاب‌شناسی جدید و یا دستکم تکمیل آن دو کتاب‌شناسی لازم می‌نماید.

در اینجا فهرست کوتاهی از آثار چاپی ابن سینا را بر می‌شمریم. در هزار سال پیش، نیاکان ما در چنین دنیاگی از اندیشه می‌زیستند و اینگونه می‌نوشتند، تا ما چه بگوییم و بنویسیم.

الف: به زبان عربی

۱. اثبات النبوات. حققه او قدم لها میشال مرمره، بیروت، دارالنهار للنشر، ۱۹۶۸، ۸۰، ۲۰ص.
۲. فی الاخلاق والانفعالات النفسانية. «فی ذکری ابن سینا، بعض مباحث». تحقیق السیده دنیز ریموندون. القاهرة، المعهد العلمي الفرنسي، ۱۹۵۴.
۳. الارجوزة فی الطب. لکھنؤ، ۱۲۶۱ق، ۹۶ص.
۴. الارجوزة فی الطب. به اهتمام مولوی عبدالحمید. کلکته، ۱۸۴۶م.
۵. الارجوزة فی الطب. ۱۳۷۵ق، ۲۰۹ص.
۶. الارجوزة فی المنطق. به اهتمام شمولدرس. بون، ۱۸۳۶.
۷. ارسطو عند العرب. عبد الرحمن بدوى. کویت، چاپ سوم، ۱۹۷۸.
۸. در این کتاب چند رسائل مستقل از ابن سینا چاپ شده

٢٢. رسائل الشیخ فی اسرار الحکمة المشرقة. قد اعنتی
بنشره میکائیل بن یحیی المهرنی [مهرن]. لین، بریل، ۱۸۸۹
٢٣. [شامل: حی بن یقطان، الانماط الثلاث الاخرة
من الاشارات رسالة الطیر، رسالة فی العشق، فی مهیة الصلاة، معنى
الزيارة، دفع الغم من الموت، رسالة القدر]
٢٤. الرسائل . مجموعه ۱۲ رسائل ابن سینا در هامش شرح
هدایة الحکمة ملاصدرا، طهران، چاپ سنگی، ۱۳۱۳ ق، به خط
میرزا عبدالکریم شریف شیرازی.
٢٥. مجموع رسائل، حیدر آبادکن، دائرة المعارف العثمانی،
۱۲۲۴ ق. [شامل رسالت: الفعل و الانفعال، ذکر اسباب الرعد،
رساله القدّر، العرشیة فی التوحید، السعادة، الحث علی الذکر،
الموسیقی]
٢٦. جامع البدایع. [مجموعه ۱۸ رسائل ابن سینا] به اهتمام
محبی الدین ضیری الكردی. مصر، ۱۲۳۵ ق. ۲۰۸ ص.
٢٧. رسائل ابن سینا. عنی بنشره حلمی ضیاءولکن و احمد
آشن. استانبول، جامعه استانبول، ۱۹۵۳. ۲ ج [عینون الحکمه،
رساله ابی الفرج، جواب سرت عشر مسئله لابی ریحان، فرق بین
الروح و النفس و چند رسالة دیگر]
٢٨. الرسائل. به تصحیح و تحشیه ضیاء الدین دری. طهران،
کتابفروشی مرکزی، ۱۳۱۷. ۱۶۶ ص. [شامل حکمة العرشیه،
رساله القدّر، فیض الهی، رسالة العشق]
٢٩. پیغ رساله. به تصحیح احسان یارشاطر. تهران انجمن
آثار ملی، ۱۳۳۲. ۲. ۹۷ ص. [شامل رسالت فی الفہ، تفسیر سوره
حمد، تفسیر سوره فلق، تفسیر ناس و رسالت بعض الافاضل.]
٣٠. مجموعه ابن سینا الکبری فی العلوم الروحانیه. حلب،
مطبوعات المکتبة الادیبة، ۱۹۷۲. ۸۰ ص.
٣١. رسالت الاکسیر. بکوشش احمد آشن. استانبول، عثمان
بالجین مطبعه سی، ۱۹۵۳. ۲۷. ۵۴ ص.
٣٢. سیرة الشیخ. < سرگذشت ابن سینا
٣٣. السياسة الأهلية، تدبیر المنزل. - بغداد، ۱۳۴۷ ق.
٣٤. الشفا. الالهیات. مع تعلیقات صدرالمتألهین. به خط
میرزا عبدالکریم شریف شیرازی، طهران، چاپ سنگی مطبعه آقا
میرزا عباس، ۱۳۰۳ ق. [چاپ افست، انتشارات بیدار، ۱۳۹۹،
۵۶۷ ص]. با حواشی ملا اولیا، سید احمد، ملاسلیمان.
٣٥. الشفا. الطیبیعتیات. مع تعلیقات آقا جمال خوانساری،
سعید زاید، تصدیر و مراجعة ابراهیم مذکور. القاهرة، الهيئة
٣٦. الشفا. المنطق (۱): المدخل. تحقيق جورج فتوتی،
محمود الخیضیری و احمد فؤاد الاهواني، تصدیر ابراهیم مذکور.
٣٧. الشفا. المنطق (۲): المقولات. راجعه و قدم له ابراهیم
مذکور. القاهرة، وزارت الثقافة والارشاد القومي، ۱۳۸۷ ق. ۲۸۰ ص.
٣٨. الشفا. المنطق (۳) العبارة. تحقيق محمود الخیضیری،
تصدیر ابراهیم مذکور. القاهرة، الهيئة المصرية للتألیف، ۱۹۷۰
٣٩. الشفا. المنطق (۴) القياس. تحقيق سعید زاید، تصدیر
ابراهیم مذکور. القاهرة، الهيئة العامة لشئون المطبع، ۱۹۶۴. ۶۱۹ ص.
٤٠. الشفا. المنطق (۵) البرهان. تحقيق ابوالعلا عفیفی،
تصدیر ابراهیم مذکور. القاهرة، وزارة التربية، ۱۹۵۶. ۳۴۶ ص.
٤١. الشفا. المنطق، (۷) السفسطة. تصدیر و مراجعة ابراهیم
مذکور، تحقيق احمد فؤاد الاهواني، قاهره، وزارت التربية والتعليم،
۱۹۵۸. ۱۳۴ ص.
٤٢. الشفا. المنطق (۸): الخطاب. تصدیر ابراهیم مذکور،
حققه محمد سلیم. القاهرة، وزارة المعارف، ۱۹۵۴. ۱۱. ۲۶۷ ص.
٤٣. الشفا. المنطق (۹) الشعر. حققه و قدم له عبد الرحمن
بدوى. القاهرة، الدار المصرية، ۱۹۶۶. ۷۸ ص.
٤٤. الشفا. الطیبیعتیات. (۲) السما' و العالم، (۳) الكون و
الفساد، (۴) الاعمال و افعالات. تحقيق محمود قاسم، راجعه و قدم
له ابراهیم مذکور. القاهرة، دارالكتاب العربي، ۱۹۶۹. ۲۶۹ ص.
٤٥. الشفا. الطیبیعتیات (۵) المعادن و الاثارات العلمیه. تحقيق
عبدالحليم منتفی، سعید زاید، تصدیر ابراهیم مذکور. القاهرة،
۱۹۶۵. ۹۴ ص.
٤٦. الشفا. الطیبیعتیات. (۶) النفس. تحقيق جورج فتوتی و
سعید زاید، تصدیر و مراجعة ابراهیم مذکور. القاهرة، الهيئة

- همانی. تهران، انجمن آثار ملی، ۱۳۳۱، ۱۰۳، ۲۵، ۱۷ ص.
۶۳. معیار العقول. با مقدمه و حواشی و تصحیح جلال الدین همانی. تهران، انجمن آثار ملی، ۱۳۳۱، ۶۶ ص.
۶۴. منطق المشرقيين والقصيدة المزدوجة في المنطق. عنیت بتصحیحه و نشره المکتبة السلفیة، القاهره، ۱۹۱۰. لط، ۸۳ ص.
۶۵. النجاة. نشره مصطفی افندی المکاوی و محیی الدین صبری الكردی. القاهره، ۱۳۳۱ ق. ۳ جزء در یک مجلد.
۶۶. النجاة. نشره محیی الدین صبری الكردی. القاهره، مطبعة السعاده، چاپ دوم، ۱۳۵۷ ق، ۳۱۲ ص.
۶۷. النجاة. رم، ۱۵۹۳، ۸۵ ص. ذیل کتاب القانون چاپ شده ۶۸. النجاة. ضمن کتاب القانون چاپ میرزا عبدالباقی اعتضاد الاطباء، طهران، ۱۲۷۴ ق چاپ شده است.
۶۹. مقالات فی النفس. عنی بضبطها و تصحیحها ادورد ابن کرنیلیوس فنديک الامیر کانی. مصر، مطبعة المعارف، ۱۹۰۷. ۸۷ ص.
۷۰. احوال النفس یا المعاد الاخضر. بتحقيق احمد فؤاد الاهواني. قاهره، ۱۹۵۲. [به ضمیمه این رسالت: فی الكلام علی نفس الناطقة، مبحث عن القوى النفاسیة، معرفة النفس الناطقة و احوالها] ۳۰۲ ص.
۷۱. علم النفس. الفن السادس من طبیعتیات الشفاء. متن و ترجمة فرانسه از یان باکوش، پراگ، ۱۹۵۶. ۲ ج.
۷۲. نفس. به تصحیح فضل الرحمن. اکسفورد، ۱۹۵۹. ۲۹۸ ص.
- ب: به زبان فارسی
۷۳. ترجمة کتاب اشارات. با مقدمه و تصحیح حسن مشکان طبیسی. تهران، مطبعة مجلس، ۱۳۱۶. ک، ۲۰۰ ص.
۷۴. ترجمة کتاب اشارات قسمت طبیعتیات و الهیات به تصحیح نصرالله تقوی. تهران، وزارت معارف، ۱۳۱۶. ک، ۲۰۰ ص.] [متوجه ظاهراً همان عبدالسلام بن محمد فارسی است.]
۷۵. ترجمة فارسی اشارات و تنبیهات. ترجمة عبدالسلام بن محمود بن احمد الفارسی (۴)، با مقدمه و حواشی و تصحیح احسان یارشاطر. تهران، انجمن آثار ملی، ۱۳۳۲، ۲۸، ۲۲۲ ص.
۷۶. الاشارات و التنبیهات. نمط نهم مقامات العارفین. با شرح خواجه نصیرالدین طوسی و آراء امام فخر رازی. ترجمة ابوالقاسم پورحسینی. تهران، خانقه نعمت اللهی، ۱۳۴۷، ۶۴ ص.
۷۷. ترجمة رساله اضحویه. از متجمی نامعلوم. با تصحیح و مقابله و مقدمه حسین خدیو جم. تهران، بنیاد فرهنگ ایران، ۱۹۶۹. ۳۸ ص.
۷۸. کنوز المعزیین. مقدمه و حواشی و تصحیح جلال الدین المصریة العامة للكتاب، ۱۹۷۵. ۱۹۷۵، ۲۶۱ ص.
۷۹. الشفاء، الرياضيات: (۱) الهندسة. القاهرة، الهيئة المصرية، ۱۹۷۶، ۴۴۸ ص.
۸۰. الشفاء، الرياضيات: (۲) الحساب. تحقيق عبد العميد لطفی مظہر، راجعه و قدم له ابراهیم مذکور. القاهرة، الهيئة المصرية العامة للكتاب، ۱۹۷۵، ۶۹ ص.
۸۱. الشفاء، الرياضيات: (۳): الموسيقى. تحقيق زکریا يوسف و احمد فؤاد الاهواني، تصدری ابراهیم مذکور. القاهرة، وزارة التربية و التعليم، ۱۹۵۶، ۱۷۳ ص.
۸۲. الشفاء، الهیات. تحقيق جورج قنواتی و سعید زائد، تصدری ابراهیم مذکور. القاهرة، الهيئة العامة لشئون المطبع، ۱۹۶۰، ۲ جلد.
۸۳. کتاب عيون الحكمه. نسخه عکسی مورخ ۵۸۰ ق، بکوشش محیی مهدوی و مجتبی مینوی. تهران دانشگاه تهران، ۱۳۳۲، ۳۳، ۴۶ ص.
۸۴. عيون الحكمه. حققه و قدم له عبد الرحمن بدوي . القاهرة، المعهد العلمي الفرنسي للآثار الشرقيه، ۱۹۵۴، ۶۰ ص.
۸۵. رسالة القدر. به تصحیح جورج حورانی، در بولن مدرسه السنہ شرقیه لندن، دوره ۳۹ (۱۹۶۶) ص ۲۵ - ۴۸.
۸۶. القانون في الطب. رم، ۱۵۹۳، ۶۱۰ ص [مع بعض تالیفاته]
۸۷. القانون في الطب. طبعة رومیه سنه ۱۵۹۳. تعلیق احمد شرکت الشطی. بیروت، مکتبة الطلام، ۱۹۷۲، ۳۲۶ ص.
۸۸. کلیات قانون. به تصحیح عبدالباقی طیب اعتضاد الاطباء. طهران، سید عبدالرزاق تاجر کاشانی، ۱۲۸۴ ق، ۴۴۴، ۴۳۴ ص.
۸۹. القانون في الطب. القاهرة، ۱۲۹۰ - ۱۲۹۵ ق، ۳ جلد. [۱۷۸۲ ص]
۹۰. القانون في الطب. مصحح عبدالغفار الدسوقي. بولاق، ۱۲۹۴ ق. ۳ ج.
۹۱. القانون في الطب. به تصحیح محمد رضا الکندي و میرزا سیدرضی حکیمباشی نظام، بخط محمد رضا احمد طباطبائی، طهران، ۱۲۹۵-۱۲۹۶ ق، ۲۴۷، ۳۲۲، ۱۰۵، ۵۸ ص.
۹۲. القانون في الطب. چاپ لکھنؤ ۱۳۲۴ ق ۳ جلد.
۹۳. كتاب المجموع، او الحکمة العروضیه فی معانی کتاب الشعر. تحقيق محمد سلیم سالم. القاهرة، مطبعة دار الكتب، ۱۹۶۹. ۳۸ ص.
۹۴. کنوز المعزیین. مقدمه و حواشی و تصحیح جلال الدین

۱۳۵۰. سی، ۱۳۶ ص.
۷۸. تدبیر منزل. ترجمه محمد نجمی زنجانی. تهران، ابن سینا، ۱۳۱۹. ۱۰۰ ص.
۷۹. تعبیر الرؤیا. نگارش علی اکبر شهابی. تهران ۱۳۱۶. ۲۱ ص.
۸۰. رساله جودیه. با مقدمه و تصحیح محمود نجم آبادی. تهران، انجمن آثار ملی، ۱۳۲۰. پنجه و هفت، ۳۷ ص.
۸۱. حدود یا تعریفات. ترجمه محمد مهدی فولادوند، با مقدمه و تعلیقات مترجم. تهران، انجمن فلسفه با همکاری مرکز ایرانی مطالعه فرهنگها، ۱۳۵۸. ۹۳ ص. (کتاب الحدود. تصحیح متن عربی با ترجمه فرانسه و حواشی از مدام گواشن، قاهره، ۱۹۶۳.)
۸۲. رساله در حقیقت و کیفیت موجودات و تسلسل اسباب و مسیبات. با مقدمه و تصحیح موسی عمید. تهران، انجمن آثار ملی، ۱۳۲۱. نوزده، ۴۸ ص.
۸۳. حی بن یقطان. ترجمه منظوم ابن الهباریه. به کوشش محمد تقی داشن پژوه. تهران، ۱۳۲۲. ۱۵ ص.
۸۴. حی بن یقطان. به تصحیح هاری کربن، ذیل کتاب ابن سینا و تمثیل عرفانی. تهران، ۱۹۵۲-۱۹۵۴.
۸۵. حی بن یقطان. با ترجمه و شرح فارسی و فرانسه از هاری کربن، تهران، انجمن آثار ملی، ۱۳۲۱. ۸۸، ۶۰ ص.
۸۶. دانشنامه علانی (منطق، الهیات و طبیعتیات). حیدرآباد، مطبوعه فیروز، ۱۳۰۹ ق.
۸۷. دانشنامه علانی یا حکمت بوعلی. تصحیح و تحسیله احمد خراسانی. تهران، شرکت مطبوعات، ۱۳۱۵. (منطق و الهیات) نب، ۱۶۶ ص.
۸۸. دانشنامه علانی. الهیات. با مقدمه و حواشی و تصحیح محمدمعین. تهران، انجمن آثار ملی، ۱۳۲۱. کط، ۱۸۶ ص.
۸۹. دانشنامه علانی. طبیعتیات. با مقدمه و حواشی و تصحیح محمد مشکوکه. تهران، انجمن آثار ملی، ۱۳۲۱. ۱۰، ۱۵۴، ۱۵۶ ص.
۹۰. دانشنامه علانی. منطق. با مقدمه و حواشی و تصحیح محمدمعین و محمد مشکوکه. تهران، انجمن آثار ملی، ۱۳۲۱. ۵، ۱۸۱ ص.
۹۱. درباره نفس. ترجمه کتاب احوال النفس. موسی عمید. تهران، انجمن آثار ملی، ۱۳۲۱. چهل و شش، ۱۱۵ ص.
۹۲. درمان رماتیسم، تقریس و سیاتیک. تهران، ۱۳۲۲. ۱۰۸، ۱۳۳۲ ص.
۹۳. راهنمای حکمت. ترجمه پنج رساله ابن سینا از ضیاء الدین دری. تهران، خیام، ۱۳۷۲ ق. ۷۰ ص.
۹۴. رگ‌شناسی. تهران، آفتاب، ۱۳۱۷. ۲۹ ص.
۹۵. رگ‌شناسی یا رساله در نیض. با مقدمه و تصحیح محمد مشکوکه. تهران، انجمن آثار ملی، ۱۳۳۰. ۲۸، ۵۴ ص.
۹۶. رساله در روان‌شناسی. رساله فی النفس، تصحیح و تحسیله و مقدمه بقلم محمود شهابی. تهران، خیام، ۱۳۱۵. ۸۰ ص.
۹۷. ترجمه روان‌شناسی شفا: کتاب النفس الفن السادس من طبیعتیات الشفاء. بقلم اکبر دانا سرشت. تهران، ۱۳۱۸. ۲۰، ۲۸۰ ص.
۹۸. سرگذشت ابن سینا. با ترجمه فارسی بقلم سعید نفیسی. تهران، انجمن دوستداران کتاب، ۱۳۳۱. ۱۹، ۲۴۴ ص.
۹۹. فن سماع طبیعی. ترجمه محمدعلی فروغی. تهران، ۱۳۱۶. ۶۸۴ ص.
۱۰۰. فنون سماع طبیعی و آسمان و جهان و کون و فساد. ترجمه محمدعلی فروغی. تهران، وزارت فرهنگ، ۱۳۱۹. ۷۸۷ ص.
۱۰۱. رساله عشق. به تصحیح محمد مشکوکه. تهران، کلاله خاور، ۳۵ ص.
۱۰۲. شرح قصيدة عینیه. باهتمام عباس اقبال. تهران ۱۳۳۲.
۱۰۳. قصيدة عینیه. شرح و تفسیر محمدعلی حکیم الهی تهران، زوار، ۱۳۳۱. ۳۲ ص.
۱۰۴. قانونچه در طب. ترجمه و تحسیله محمد تقی میر. شیراز دانشگاه پهلوی، ۱۳۵۰. ی ۲۲۰+۴۷+۸. ۱۳۳۱ ص.
۱۰۵. ترجمه کلیات قانون. ترجمه شیخ فتح الله بن فخر الدین الشیرازی. لکھنؤ، ۱۳۰۷ ق. ۲۴۸ ص.
۱۰۶. معراج نامه. به خط امام فخر رازی، به کوشش مهدی بیانی. تهران، انجمن دوستداران کتاب، ۱۳۳۱. ۸، ۱۳۳۱. ۴۷+۸. ۱۳۳۱ ص.
۱۰۷. مخارج العربه یا اسباب حدوث العربه. دور روایت از متن رساله با مقابله و تصحیح پرویز نائل خانلری. تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۳۳. ط، ۸۶ ص. چاپ دوم، تهران، بنیاد فرهنگ، ۱۳۴۸. شانزده، ۱۰۸+۱ ص.
۱۰۸. مبدأ و معاد. ترجمه به فارسی از محمود شهابی. تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۳۲.